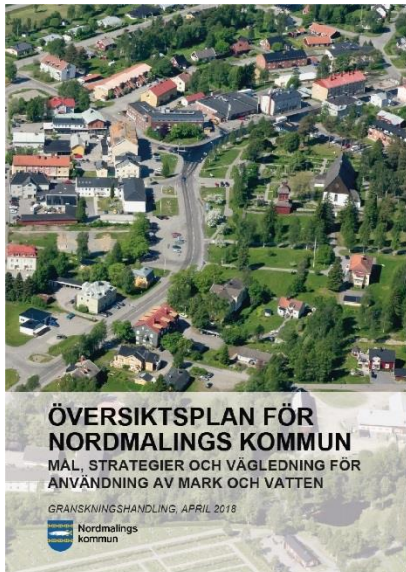

Nordmalings
kommun

ÖVERSIKTSPLAN FÖR NORDMALINGS KOMMUN

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Dokumenttyp

Granskningsutlåtande

Diarienummer

2017-007-212

Fastställt

Kommunfullmäktige, 2018-09-06

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Hur granskning och utställning har bedrivits	3
Utställning av granskningshandlingar	3
Inkomna yttranden.....	4
Myndigheter	4
Lantmäteriet.....	4
Länsstyrelsen i Västerbotten	4
Trafikverket	8
Regionala organisationer och kommuner	9
Västerbottens läns landsting	9
Västerbottens museum	9
Örnsköldsviks kommun.....	9
Politiska partier	10
Kristdemokraterna	10
Centerpartiet	12
Föreningar	16
Håknäs, Långed och Öre bygdegårdsföreningar samt Kråken-Tjäruskärs byaförening.....	16
Ändringar efter granskning	17

HUR GRANSKNING OCH UTSTÄLLNING HAR BEDRIVITS

Utställning av granskningshandlingar

Förslag till ny översiktsplan för Nordmalings kommun har varit utställt för granskning under perioden 2018-04-06 till och med 2018-06-08. Under granskningstiden har samtliga planhandlingar funnits tillgängliga på Nordmalings bibliotek, i foajén på Nordmalings kommunhus samt på Nordmalings kommuns hemsida. Det har även funnits möjlighet att ta del av planförslaget via Nordmalings kommuns publika karttjänst som kan nås via kommunens hemsida. Information om översiktsplanen och hur synpunkter kan lämnas har också skickats till statliga myndigheter, kommuner, föreningar och partier. Kungörelse om utställning infördes i Västerbottens Kuriren och Västerbottens Folkblad före granskningstidens början. Kungörelsen fanns även anslagen på kommunens anslagstavla och hemsida. Under granskningstiden inkom totalt sju yttranden.

Följande handlingar har funnits utställda för granskning:

- Mål, strategier och vägledning för användning av mark och vatten
- Allmänna intressen, och riksintressen – underlag hänsyn och riktlinjer
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Samrådsredogörelse

INKOMNA YTTRANDE

Myndigheter

Nedan redovisas inkomna yttranden från statliga myndigheter. Länsstyrelsen i Västerbotten ansvarar för att ta tillvara, samordna och väga samman olika statliga intressen. Länsstyrelsens yttrande är statens samlade yttrande på kommunens översiktsplan. Länsstyrelsen har hört statliga myndigheter och berörda sakområden inom länsstyrelsen.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har enligt 3 kap. 9-10 §§ PBL ingen fristående roll i samrådsförfarandet när översiktsplaner tas fram. Lantmäteriet ska vid förfrågan lämna sina synpunkter till länsstyrelsen och har därför inte några synpunkter att lämna till kommunen i detta ärende.

Länsstyrelsen i Västerbotten

Riksintressen

Kulturmiljö

Översiktsplanen anger att övernattningsstugor och bostadsbebyggelse kan tillåtas inom besöksområdet Olofsfors bruk som är av riksintresse för kulturmiljö. Länsstyrelsen är mycket tveksam till att en sådan utveckling är möjlig att förena med riksintressets värden. Eftersom kommunen också anger att ny bebyggelse inte får leda till negativ påverkan på riksintresset förutsätter Länsstyrelsen att kommunen är mycket restriktiv till ny bebyggelse i Olofsfors.

För riksintressen och andra värdefulla kulturmiljöer skriver kommunen att byggnadsantikvarisk kompetens bör konsulteras för att bedöma påverkan på kulturmiljön. Det är oklart vad detta innebär, hur konsultationen ska gå till och vad konsekvensen blir om den byggnadsantikvariska kompetensen finner att åtgärden är oförenlig med de kulturhistoriska värdena.

Länsstyrelsen anser att syftet med konsultationen bör vara att undvika negativ påverkan på kulturmiljöerna. I normala fall torde den byggnadsantikvariska konsultationen ske med Västerbottens museum. Vid risk för påverkan på eller nära KML-skyddade byggnader eller miljöer bör samråd även ske med Länsstyrelsen.

***Kommentar:** Planhandlingarna ändras så att det framgår tydligare att syftet med att konsultera byggnadsantikvarisk expertis är att undvika negativ påverkan på kulturmiljöer av riksintresse. Detsamma gäller för ny bebyggelse i Olofsfors som inte får leda till negativ påverkan. Även detta förtydligas.*

Rennäring

På s. 38 i del 2 anger kommunen att fragmentering av sammanhängande betesområden och flyttleder som är viktiga för rennäringens bedrivande så långt som möjligt ska undvikas. Uttrycket ”så långt som möjligt undvikas” blir i detta sammanhang för tämjbart och behöver skärpas för att följa gällande lagstiftning. Länsstyrelsen har i detta planeringsskede inga ytterligare synpunkter utifrån PBL 3 kap 16 § punkt 1.

***Kommentar:** Texten ändras så att det framgår att negativ påverkan ska undvikas istället för att det ”så långt som möjligt ska undvikas.”*

Miljökvalitetsnormer

MKN vatten

Både Levarbäcken och Prästbäcken rinner genom tätorten Nordmaling och har en ekologisk status sämre än god. Då dessa vatten ligger i närheten av föreslagna exploateringsområden bör det särskilt framgå hur miljökvalitetsnormerna avses att följas i dessa vattenförekomster.

Kommunen skriver i samrådsredogörelsen att en dagvattenstrategi inte prioriteras i dagsläget. Eftersom planens genomförande innebär en ökad andel hårdgjorda ytor är det särskilt viktigt att kommunen anger inriktningen för dagvattenhanteringen i översiktsplanen. I planen förespråkas lokalt omhändertagande, men i övrigt redovisas inte några tydliga riktlinjer för hur dagvatten ska omhändertas, undersökas och vid behov behandlas. Kommande statusklassning kan också leda till sänkt status för PAH i Nordmalingsfjärden vilket innebär att kommunen behöver utreda möjliga åtgärder för att minska utsläppen av PAH från dagvattnet.

Länsstyrelsen har i detta planeringsskede inga ytterligare synpunkter utifrån PBL 3 kap. 16 § punkt 2.

***Kommentar:** Enligt 6 kap. 5§ miljöbalken ska kommunen vid upprättande eller ändring av detaljplan undersöka om betydande miljöpåverkan kan antas uppstå. Det innebär att kommunen i ett tidigt skede kan identifiera om det finns risk för påverkan på vattenförekomster med miljökvalitetsnormer. Planhandlingarna förtydligas så att det framgår att fortsatt planering i utvecklingsområden för bostäder i Nordmalings centralort ska föregås av bedömning av potentiell påverkan på vattenförekomster med miljökvalitetsnormer. Planhandlingarna förtydligas också så att det framgår att utgångspunkten vid exploatering i centralorten är att dagvatten ska omhändertas lokalt och att direktutsläpp till vattenförekomster ska undvikas. Kommunen bedömer dock att det inte finns risk för betydande negativ påverkan på Levarbäcken till följd av exploatering i utpekade utvecklingsområden för bostäder i centralorten. Utredning av potentiella åtgärder för att minska utsläpp av PAH till Nordmalingsfjärden hanteras inte inom ramen för kommunens översiktsplan.*

Hälsa och säkerhet

Översvämningsrisk

Område UB3, som angränsar till Prästbäcken, har pekats ut för blandad bostadsbebyggelse efter samrådsskedet. Det utpekade området är lokaliserat på en plats som riskerar att översvämmas vid kraftiga skyfall vilket särskilt bör uppmärksammas i den vidare planeringen av området.

***Kommentar:** Texten kompletteras med skrivelse om att översvämningsrisker i anslutning till Prästbäcken ska uppmärksammas i den fortsatta planeringen.*

Täkter

På s. 32 i del 2 skriver kommunen att takter inte bör etableras i närheten av sammanhållen bebyggelse där det finns risker för negativ påverkan på människors hälsa eller miljön. Länsstyrelsen anser att ställningstagandet bör vara ett skalkrav alternativt att kommunen förtydligar vilka säkerhetsavstånd som ska gälla vid etableringar av takter i närheten av sammanhållen bebyggelse. Länsstyrelsen hänvisar till Boverkets skrift Bättre plats för arbete (allmänna råd 1995:5) där det angetts att skyddsavståndet mellan täktverksamhet och bebyggelse bör vara minst 500 meter.

***Kommentar:** Planhandlingarna förtydligas så att det framför att takter inte ska etableras i närheten av sammanhållen bebyggelse om det finns risk för negativ påverkan på människors hälsa eller miljö.*

Förorenade områden

På s. 44 i del 2 framgår att exploatering av områden som är misstänkt eller konstaterat förorenade ska föregås av en inventering samt en bedömning av åtgärdsbehov före exploatering. Länsstyrelsen anser

att de potentiellt förorenade områdena som är lokaliserade inom eller i närheten av föreslagna utvecklings- och förtätningsområden ska anmärkas särskilt i planen. Detta gäller särskilt det riskklassade objektet Notholmen oljelager (stor risk enligt MIFO 1) som ligger inom utvecklingsområde för bostäder och besöks-näring, men också det potentiellt förorenade området inom UB 2 och för Olofsfors där det förekommer ett objekt med riskklass 3 (måttlig risk) enligt MIFO 1.

***Kommentar:** Planhandlingarna kompletteras med information om att det finns potentiellt förorenade områden på Notholmen och i Olofsfors.*

Sura sulfatjordar

Kommunens riktlinjer för hantering av sura sulfatjordar bör tydligare framgå av s. 47 i del 2. Länsstyrelsen anser att en sänkning av grundvattennivån ska undvikas och att en utredning ska göras om sur sulfatjord påträffas.

***Kommentar:** Planhandlingarna kompletteras i enlighet med Länsstyrelsens yttrande.*

Farligt gods

På s. 46 i del 2. anger kommunen att Länsstyrelsen Västerbottens riktlinjer för skyddsavstånd till transportleder för farligt gods ska beaktas vid planering och exploatering samtidigt som Länsstyrelsen Norrbottens riktlinjer beskrivs. Det bör framgå av planen att Länsstyrelsen Västerbottens riktlinjer ännu inte är antagna, men att kommunen avser att följa dessa när de antagits. För att Länsstyrelsen ska kunna göra bedömningen att bebyggelse inte riskerar att bli olämplig med hänsyn till risken för olyckor bör kommunen skriva in i planen att riktlinjerna ska följas, inte enbart beaktas.

Länsstyrelsen har i detta planeringsskede inga ytterligare synpunkter utifrån PBL 3 kap. 16 § punkt 5.

***Kommentar:** Planhandlingarna kompletteras så att det framgår att riktlinjerna ännu inte är antagna samt att de ska följas vid framtida exploatering och planering.*

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)

Länsstyrelsen har inga synpunkter utifrån PBL 3 kap. 16 § punkt 3.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsen har inga synpunkter utifrån PBL 3 kap. 16 § punkt 4.

Övriga synpunkter av vikt

Renskötsel

Av s. 63 i del 1 framgår att ”Exploatering som riskerar att fragmentera eller skapa barriärer inom områden av riksintresse för rennäring eller naturvård ska inte tillåtas.” Länsstyrelsen vill tydliggöra att prövning av renskötselns intressen sker i det enskilda ärendet och att exploatering, även utanför riksintresseområdena, kan behöva nedprioriteras till förmån för rennäringens intressen. Detta bekräftas bl.a. i den senaste domen avseende vindkrafts-etablering i Nordmalings kommun från mark- och miljööverdomstolen (Målnr: 2016-M 10984).

På s. 32 i del 2 nämns friluftslivet men inte renskötseln som ett motstående intresse när det gäller lokalisering av nya täkter. Det är uppenbart att nya täkter, som oftast avser ganska stora områden inklusive anslutande vägar, kan komma i konflikt med renskötselintresset om de är belägna i för renskötseln viktiga områden.

***Kommentar:** Planhandlingarna kompletteras med text om att påverkan på rennäringen även utanför områden av riksintresse ska bedömas vid framtida exploatering och planering. Planhandlingarna förtydligas även så att det framgår att täkter kan hamna i konflikt med rennäringen.*

Kulturmiljö

Länsstyrelsen ser det som mycket angeläget att kommunens uttalade ambition att ta fram ett uppdaterat kunskaps- och planeringsunderlag för utveckling och bevarande av kommunens kulturmiljöer genomförs i närtid. Länsstyrelsen efterlyser särskilt kommunens strategier för hur kulturmiljöerna kan utvecklas och vara en resurs för ökad attraktivitet i kommunen. Detta gäller inte minst för besöksmålet Olofsfors, där kommunen både äger och ansvarar för skötsel av egen mark och anläggningar.

På s 69 i del 1 står det fortfarande: ”Ny bebyggelse ska anpassas till befintliga kulturmiljöer och påverkan på kulturmiljövärden ska bedömas innan exploatering tillåts”, trots att kommunen i samrådsredogörelsen hävdar att detta ändrats till den formulering som länsstyrelsen föreslår, dvs: ”Ny bebyggelse ska anpassas till befintliga kulturmiljöer och negativ påverkan på kulturmiljövärden ska undvikas”.

Kommentar: *Texten ändras enligt Länsstyrelsen förslag.*

Övrigt

På s. 41 i del 2 skriver kommunen att någon kartering av översvämningsrisker vid kraftig nederbörd inte har genomförts. Länsstyrelsen har emellertid tagit fram skyfallskarteringar för flera av länets tätorter, bl.a. Nordmaling och Rundvik, vilka snart finns tillgängliga. Länsstyrelsen anser att de framtagna karteringarna bör beaktas inför översiktsplanens antagande.

Planen nämner på ett flertal ställen att kuststräckor redan ianspråktagits så att ytterligare exploatering saknar betydelse för strandskyddets intressen. Länsstyrelsen vill upplysa om att det fortfarande krävs prövning av strandskyddet där strandskydd råder.

Länsstyrelsen är positiv till kommunens riktlinje att exploateringar som kräver återkommande muddringar i grunda vikar ska undvikas. För att riktlinjen ska kunna följas kan dock det tematiska tillägget till översiktsplanen för LIS behöva ses över.

Kommentar: *Kommunen kommer beakta skyfallskarteringarna om de hinner färdigställas innan översiktsplanen antas.*

Kommunen är såklart medveten om att en prövning av strandskyddet alltid krävs inom strandskyddsområde. Det framgår också i planhandlingarna där står att exploatering inom strandskyddsområde bör kunna prövas. Länsstyrelsen upplysning leder inte till någon förändring av planhandlingarna.

Frågan om muddring hanteras vid kommande revideringar av tillägget till översiktsplanen för LIS-områden.

På s. 69 i del 1 skriver kommunen att besöksanläggningar ska tillåtas i utvecklingsområden för besöksnäring. Länsstyrelsen står fast vid att ska tillåtas bör ändras till, det mer försiktiga, kan tillåtas (efter sedvanlig prövning).

Sedan planen var på samråd har det kommit en ny lagstiftning och förordning om miljökonsekvensbeskrivningar. De äldre föreskrifterna gäller dock för denna plan eftersom den har påbörjats före ikraftträdandet av de nya föreskrifterna. När kommunen hänvisar till förordningen och lagstiftningen (på s. 4 och 8 i MKB) behöver det klargöras att det är den tidigare lydelsen som åsyftas.

Kommentar: *Texten ändras så att det framgår att åtgärder och anläggningar som kan användas för besöksändamål ska kunna prövas istället för att de ska tillåtas.*

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras så att det framgår att det är de äldre föreskrifterna som gäller för bedömningen av miljöpåverkan.

**Nordmalings
kommun**

Trafikverket

Trafikverket har fått möjlighet att i granskningsskedet lämna yttrande över översiktsplan för Nordmalingskommun. Tidigare synpunkter har inarbetats och Trafikverket har inget ytterligare att tillägga.

Regionala organisationer och kommuner

Västerbottens läns landsting

Västerbottens läns landsting avstår från att avge yttrande. Landstinget yttrade sig över samrådshandlingarna och landstingets insända synpunkter då har beaktats.

Västerbottens museum

Västerbottens museum har tagit del av granskningshandlingen

"Översiktsplan för Nordmalings kommun". Vi har läst och bedömt planen utifrån kulturmiljövårdens intressen och kan konstatera att många av de synpunkter som vi tidigare framfört i samband med samrådsförfarandet, har beaktats i den nu aktuella versionen av planen.

Vi har inget att tillägga utöver vårt tidigare yttrande.

Örnsköldsviks kommun

Örnsköldsviks kommun har tagit del av samrådsredogörelsen där kommunens synpunkter under samrådet har bemötts. Kommunen har inga synpunkter på utställningshandlingarna.

Politiska partier

Kristdemokraterna

Miljökonsekvensbeskrivning

Sid 13, Kulturmiljö, Planförslaget, 3:e stycket. Fortsätter att vidhålla att tillägget ska med i Översiktsplanen, så att det inte ”glöms bort” att det sedan tidigare finns ett område utpekade som framtida bostadsområde i Olofsfors.

***Kommentar:** I ”Mål, strategier och vägledning för mark och vatten” finns det angivet att bebyggelse för bostadsändamål ska kunna prövas i Olofsfors. Synpunkten föranleder därför ingen ändring av planhandlingarna.*

Mål, strategier och vägledning för användning av mark och vatten

Sid 29, Långsiktiga behov av bostäder, Vägledning bostäder. Tillägg: Rita ut och detaljplanera in området i Olofsfors som tidigare är inköpt för framtida bostadsbyggande.

***Kommentar:** Ny bebyggelse i Olofsfors måste prövas med hänsyn till eventuell negativ påverkan på riksintresse för kulturmiljövården. I översiktsplanen pekade därför inte något tydligt avgränsat område ut för var bebyggelse kan tillkomma då huruvida bebyggelse är lämplig och var den ska lokaliseras ska prövas genom upprättande av detaljplan. Området för utveckling av besöksnäringen i Olofsfors utökas för att även omfatta det område där kommunen äger mark norr och väster om område av riksintresse för kulturmiljövården. Det innebär att bostadsbebyggelse ska kunna prövas även i det området.*

Detaljplanera även in området på andra sidan Botniabanan och E4:an sett från Nordmalings centrum, området mot Olofsfors, byn Torsbäcken, som intressanta för nya bostäder t.ex. lämplig för flerbostadshus (4 vånings), Villor/småhus (2-vånings) och lägenhetsbyggnader (små och billigare, närmre åt resecentrumet till).

Detaljplanera även säkrare gång- och cykelväg genom området och till Olofsfors.

Sid 35 och 38, Verksamheter och industrier, Vägledning, Tillägg: området JU på kartan detaljplaneras för bostäder i första hand.

Vi i Kristdemokraterna anser att området ska detaljplaneras för boenden och inte för mer industritillverkning. Luleå stift har medgivit intresse att sälja markområden vid Prästbordet till entreprenörer om intresse finns för att bygga bostäder på marken. Via en motion i kyrkofullmäktige i Nordmalings församling ställd av nomineringsgruppen ”Kristdemokrater för En levande kyrka” till Luleå stift om detta. Ett tillfälle att ta i akt och en grundförutsättning för att ändra om detaljplanen från industrimark till mark för bostäder.

I samrådsredogörelsen besvaras detta kort sammanfattat att synpunkten inte leder till någon ändring av planhandlingarna.

Översiktsplanen är en handling som ska antas av kommuninvånarnas folkvalda kommunfullmäktige i Nordmaling, där för innan beredas och synpunkter tas i beaktande innan beslut. Därav fortsätter Kristdemokraterna att yrka på att ändringar i planhandlingarna för området JU ska detaljplaneras för bostäder.

För att Nordmalings kommuns ”vision om att vara 10 000 invånare år 2050” ska bli verklighet, så måste nya bostäder byggas. Det finns således inget skäl att neka nya bostadsbyggnadsområden till förmån till de som redan pekats ut som lämpliga. Däremot väldigt många argument för detta JU-område.

Luleå stift som idag äger merparten av området ser positivt på att området kan bli föremål för bostadsbyggande, inget hinder finns där.

Det finns befintliga bostäder närmre Botniabanan än det område som vi vill ska detaljplaneras. Bullerdämpande åtgärder kan vidtas om det finns behov av det.

Redan idag finns ett behov, och har så funnits under många år, av trafiksäkra passager för oskyddade trafikanter över E4:an, då Nordmalings ridklubb i Torsbäcken dagligen besöks av barn- och unga, en del gåendes eller cyklande från tätorten.

Många använder sträckan runt från resecentrumet via ridklubben ut på väg 353:an (tungt trafikerad) och tillbaka till tätorten via Norrskenshallen som ett promenad- och rekreationsstråk. Deras trafiksäkerhet borde även tas hänsyn till. Ytterligare argument för förbättrad infrastruktur med gång- och cykelväg sträckan mellan resecentrum och Olofsfors är att Olofsfors bruksområde är ett kulturellt centrum och besöksmål.

Ännu en anledning att se ut bostadsområden i en annan riktning än dagens är att trots landhöjningar förekommer, så förmedlar klimat- och miljöforskning risker att bygga alltför strandnära.

***Kommentar:** Planhandlingarna ändras så att området öster om väg 353 och norr om väg E4 pekas ut som utredningsområde för bostädet. Det innebär att det ska vara möjligt att pröva bostadsbebyggelse i detta område. Innan det kan bli aktuellt med exploatering måste markförhållanden, hur negativ påverkan på Prästbäcken ska undvikas, förutsättningarna att åstadkomma en trafiksäker miljö för oskyddade trafikanter, hur negativ påverkan på riksintresse för kommunikation och kulturmiljövården ska undvikas samt bullersituationen utredas. De områden som pekas ut som lämpliga för ny bebyggelse i centralorten har inte bedömts ligga i lägen som riskerar att översvämmas till följd av höjd vattennivå i havet.*

Kommunen delar synpunkten om att gång- och cykelinfrastrukturen till Olofsfors ska förbättras. I översiktsplanen föreslås att en översyn av trafikmiljön i Nordmaling som ska behandla åtgärder för att underlätta cykelresor mellan Nordmaling, Rundvik och Olofsfors. I det arbetet kan situationen för oskyddade trafikanter som rör sig till och från ridkoslan och längs väg 353 uppmärksammas med förslag till åtgärder. Planhandlingarna kompletteras så att det framgår att situationen för oskyddade trafikanter längs väg 353 till Olofsfors och ridskolan ska uppmärksammas och att utbyggnad av gång- och cykelinfrastrukturen mellan dessa målpunkter är prioriterad.

Sid 73, Kommunen bör verka för att kommuninvånarnas äganderätt inte ifrågasätts och intrångsanspråk för naturvårdsområden (olika biotopskydd) och naturreservat inte belastar det gröna näringslivets förutsättningar att verka och utvecklas. Det är det gröna näringslivet som bidrar mest till kommunens välfärd.

***Kommentar:** Bildande av naturreservat och biotopskyddsområden regleras i 7 kap. miljöbalken. Kommunen ser ingen anledning att göra något ställningstagande i översiktsplanen som strider mot bestämmelserna i miljöbalken.*

Sid 79. Utveckla gång- och cykelvägnätet och knyt an fler platser och serviceinrättningar.

Tillgänglighet och trygghet är A och O, alla ska ha möjlighet utan en massa besvär att ta del av service och kommunikation. Se till att enkla avhjälpna hinder görs samt att mörka och skymda områden byggs eller dras om.

***Kommentar:** I avsnittet om gång- och cykeltrafik föreslås att gång- och cykelvägar ska inventeras vad gäller trafiksäkerhet och trygghet. Texten kompletteras med att även tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar ska inventeras.*

Sid 84. Vid en tidigare motion i kommunfullmäktige har Kristdemokraterna lyft fram vidareutveckling av väg 508 "Norrforsvägen" med fortsatt dragning av vägen rakt ut till E4:an istället för att som idag att tung trafik måste köra omvägar om transporten ska norrut. Verka i samråd med Trafikverket för att detta ska bli verklighet, enligt kommunfullmäktigebeslut (KF 2012-02-20 §20) som ej är genomfört än.

Vidare bör byvägarnas prestanda och underhåll prioriteras då näringslivet i byarna är beroende av bra vägar. Bra att stycket om Flygplats finns kvar i översiktsplanen.

***Kommentar:** Ny dragning av väg 508 kräver fördjupade utredningar av lämpligheten ur miljösynpunkt och samhällsekonomisk lönsamhet. Synpunkten föranleder därför ingen ändring av översiktsplanen.*

Texten under rubriken biltrafik kompletteras med skrivelse om att byvägarnas standard ska ses över.

Centerpartiet

Mål, strategier och vägledning för användning av mark och vatten

Centerpartiet frågar ifall det finns någon nyare bild till första sidan. Nuvarande bild har bland annat kvar "Wäringstamshuset".

***Kommentar:** Av de bilder kommunen har till förfogande ansågs denna bäst lämpad.*

Detaljplaner och områdesbestämmelser

Finns det ingen detaljplan för Norrfors?

***Kommentar:** Enligt Länsstyrelsens planeringsunderlag finns inga detaljplaner för Norrfors.*

Transportpolitiska mål

Första stycket: "... svara mot kvinnors och mäns transportbehov..." Även barn och ungdomar är grupper som är beroende av bra transporter.

Det är svårt att se LIS-områdena på kartan. Ser bara 14 stycken. (Visst är det fler områden)

Borde det finnas ett eget avsnitt om "Utveckling av besöksmål"? t.ex. Olofsfors, Järnäsklubb, Hyngelsböle och eventuellt nya områden?

***Kommentar:** Första stycket under transportpolitiska mål refererar till de av Riksdagen framtagna målen.*

Alla sexton (16) LIS-områdena finns representerade på kartan. LIS-områdena representeras genom sin gränsdragning vilket medför att en del områden syns tydligare och en del mindre tydligt. För en tydligare redogörelse över LIS-områdena se "Tillägg till översiktsplan – Strandskydd i Umeåregionen" antagen 2013.

Besöksmål är exempelvis kulturmiljöer, natur- och friluftsområden. Dessa finns återgivna under respektive rubriker.

Blandad användning- BHKO

Parken direkt öster om kommunhuset bör tas undan från BHKO och kanske rent av benämnas som ett grönområde? Det är något rörigt med vart det ska vara tillåtet med upp till fyra våningshus respektive sex våningshus, se över så att allt överensstämmer.

***Kommentar:** Bilden är schematisk och visar var i Nordmaling det är lämpligt att arbeta med förtätning. Vid detaljplaneläggning görs en mer specifik prövning av lämpligheten för exploatering, där bland annat hänsyn tas till allmänna platser såsom parker, stråk och gator. Att parken ingår i BHKO innebär således inte att den kommer att exploateras.*

Utvecklingsområde blandad bostadsbebyggelse

UB 3. Detta område bör avgränsas mot norr i höjd med Timotejvägen. Området norr om detta har Nordmalings kommun beviljat Nordmalings odlingsällskap att nyttja för kolonilotter och där är idag sex stycken lotter under uppförande. Från i höjd med Åkergatan och norrut är området även så pass smalt att det inte är lämpligt att uppföra bostäder där.

***Kommentar:** Utpekade område är schematiskt och baseras på fastighetsgränser. Texten kompletteras med skrivning om kolonilotterna.*

Offentlig service

Skolområdet ”S” norr om Stallgatan bör inkludera Levarskolan och därmed utökas mot öster.

Kommentar: Bilden är schematisk och baseras på fastighetsgränser.

Rundvik

”...Det ska dock finnas möjligheter att bygga även i Rundvik och bostäder får uppföras inom befintliga bostadsområden...” Formuleringen bör ändras till ”...Bostäder får uppföras inom befintliga bostadsområden både i form av villor och småhus och.....”

Det bör kanske funderas lite mer kring vilka ytterligare, kanske nya, areella näringar vi vill locka till kommunen? T.ex. solcellsanläggningar, testverksamheter och liknande.

Kommentar: Formuleringen kring Rundvik ändras i enlighet med synpunkten.

Nya areella näringar är välkomna, specifikation av vad dessa näringar kan vara görs inte.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Kartbilden visar 17 stycken LIS-områden, det har tidigare sagts att det finns 16 stycken. LIS-områdena på kartan som finns på sid 24 och de som är utmärkta på kartan på sid 65 överensstämmer inte. Vad gäller?

Kommentar: Det finns 16 stycken LIS-områden. Kartan uppdateras i enlighet med synpunkt.

Riktlinjer för bedömning av LIS-områden

Punkt fem bör formuleras enligt följande eller motsvarande: ”Vid utpekande av LIS-områden ska djur-, natur-, friluftsliv- och kulturvärden beskrivas och den påverkan som framtida anläggningar eller exploateringar kan antas leda till ska bedömas.”

Under riktlinjer bör ytterligare en punkt läggas till med följande eller motsvarande formulering: ”Beslut om exploatering inom LIS-områden ska föregås av konsultation av expertis för bedömning av påverkan på djurliv, natur-, friluftsliv- och kulturvärden.”

Besöksnäringen är en näring som kan utvecklas starkt i kommunen. Det finns kanske fler utpekade områden för besöksnäringen .ex. Hyngeböle. (fiskecentrum?)

Första meningen. Här benämns ”områdestypen natur”. I kartbilden finns dock ”Natur och friluftsliv” och ”natur, friluftsliv, areella näringar, bybildningar”. Det är väldigt oklart vad man avser med ”områdestypen natur”. Naturområden är även generellt beskrivet som grönområdet. Förtydligande önskas.

Kommentar: Natur- och kulturvärden innefattar djur- och friluftsliv.

Exploatering inom LIS-område sker vanligtvis genom detaljplanering. Syftet med detaljplanering är att pröva ett områdes lämplighet för en funktion (exempelvis exploatering av bebyggelse). Detta innefattar bedömning av påverkan på djurliv, natur- och friluftsliv- och kulturvärden.

Besöksnäring kan utvecklas på flera platser i kommunen. I detta fall har tre områden som är särskilt prioriterade valts ut men översiktsplanen innebär inget hinder för utveckling på fler platser.

Områdestypen natur avser mark som ej är bebyggd och där natur- och landskapsvärden ska vara överordnade andra intressen.

Allmänna intressen och riksintressen - underlag, hänsyn och riktlinjer

Natur- och kulturvärden

Andra meningarna "...som vi människor har nytta av." bör ändras till "...som vi människor är beroende av."

Kommentar: Formulering ändras i enlighet med synpunkten.

Övrig värdefull natur

Naturreservat – I februari 2018 beslutades det om ett nytt Naturreservat "Bergsjöberget". Ligger söder om Brattsbacka. Det finns inte med i listan över naturreservat i Nordmalings kommun.

Sista punkten under Riktlinjer bör formuleras: "Naturområdets funktion för rekreation och friluftsliv i närheten av tätorter och byar ska utredas och bedömas vid exploatering och värdefulla gränsområden ska bevaras."

Förslag på två nya punkter med följande förslag på formulering: "Vid exploatering av naturområden som bedömts hysa natur- friluftsliv- eller rekreationsvärden ska förlusten kompenseras."

"Beslut om exploatering inom övrig värdefull natur ska föregås av konsultation av expertis för bedömning av påverkan på naturvärden."

Kommentar: Handlingarna kompletteras med Bergsjöberget.

Formulering av sista punkten under "Riktlinjer för värdefull natur" görs i enlighet med synpunkt.

Möjligheten till kompensering bör bedömas från fall till fall. Lämpligheten av exploatering av områden med natur-, friluftsliv- eller rekreationsvärden bedöms genom detaljplaneläggning.

Exploatering föregås vanligtvis av detaljplanering där en prövning av områdets lämplighet görs. I en detaljplan utreds bedömning av påverkan på naturvärden.

Grönstruktur

I sista stycket innan riktlinjerna anges att miljön vid kyrkan, kommunhuset, Kalkällberget och Levaråkern utgör exempel på särskild värdefulla gröna strukturer. Detta borde tydligt framgå i de kartor som redovisar denna typ av områden.

Under riktlinjer bör det läggas till en punkt med följande eller motsvarande formulering: "Vid exploatering inom Nordmaling ska sådan hänsyn tas att boende har tillgång till grönområden inom ca 300 m." (Detta är en mycket viktig trivsel och hälsoaspekt, se folkhälsomyndigheten. Även om tätorten har stor tillgång till grönområden idag är det inte ett skäl till att inte ha med denna viktiga riktlinje i ett sådant vägledande dokument som översiktsplanen).

Kommentar: I kartan redovisas grönområden samlat och ingen värdering görs. I text framgår dock att dessa områden är särskild värdefulla.

Tillgång till grönområden inom cirka 300 meter bör vara ett riktmärke vid planering. Dock bedöms det svårt att säkerställa och garantera sådana avstånd vid all exploatering varför det inte anges i översiktsplanen.

Tele- och datakommunikationer

"...Väl utbyggd IT-infrastruktur är viktigt för utvecklingen av ett hållbart samhälle. Inte minst i glesbygd och på mindre befolkade platser är tillgången till elektronisk kommunikation via bredband en avgörande..." Byt ut "... i glesbygd.." till "...på landsorten.."

Kartan över fiber – Har det tagits hänsyn till det fiberprojekt som pågår i Nyåkersområdet?

Kommentar: Glesbygd är den vedertagna termen för de delar av Sveriges yta som inte är tätorter.

Kartan visar befintligt bredbandsnät.

Värdefulla ämnen och material

Riktlinjer - Punkt 3. Detta bör inte enbart avse områden av riksintresse för friluftslivet. Det bör inkludera riksintresse för naturvård, Natura 2000 områden eller andra formellt skyddade naturområde.

Kommentar: Formuleringen ”I områden av riksintresse för natur, friluftsliv och rennärning...” inkluderas naturvård, Natura 2000-områden och övriga naturområden.

Areella näringar

Varje exploatering som innebär ett ianspråktagande av skogsmark innebär ett försvårande av det rationella skogsbruket på den platsen. Det handlar därmed om skala av exploateringen. Antingen stryks denna punkt eller så krävs en genomtänkt omformulering.

Kommentar: Kommunen bedömer inte att ett ianspråktagande av skogsmark alltid är synonymt med att försvåra ett rationellt skogsbruk. Som påpekas i yttrandet är det kopplat till skala av exploatering. Bedömning av hur ett rationellt skogsbruk påverkas bör göras i det enskilda fallet om exploatering blir aktuell.

Miljöfarlig verksamhet

Under riktlinjer bör ytterligare en punkt läggas till med följande eller motsvarande formulering: ”Miljöfarlig verksamhet ska inte tillåtas att lokaliseras i sådan närheten av grund- och dricksvattentäkter så att dessa riskerar att kontamineras av verksamheten eller vid olyckor som läckage”.

Kommentar: Första punkten ”Miljöfarliga verksamheter ska inte tillåtas i områden där det finns risk för negativ påverkan på människors hälsa och säkerhet” inkluderar lokalisering i närheten av grund- och dricksvattentäkter.

Buller

Under riktlinjer bör ytterligare en punkt läggas till med följande eller motsvarande formulering: ”Vid framtagande av detaljplaner för verksamhet ska en bullerutredning genomföras för att bedöma huruvida exploateringen är lämplig”.

Kommentar: Vid framtagande av detaljplaner för verksamheter ingår bedömning av buller.

Transporter av farligt gods

Tredje stycket - ”Enligt riktlinjer från länsstyrelsen i Norrbotten ska en bedömning...” Är det Länsstyrelsen i Norrbottens riktlinjer som åsyftas?

Under mål och riktlinjer bör punkt 9 revideras till följande lydelse: ”Exploatering i strandområden får inte leda till hydrologiska förändringar av våtmarker”. (Det är den hydrologiska funktionen som är den absolut viktigaste parametern avseende påverkan på våtmarker).

Kommentar: Det är Länsstyrelsen i Norrbotten som tagit fram dokumentet med riktlinjer. De angivna riktlinjerna är applicerbara även i Västerbotten. Länsstyrelsen i Västerbotten har tagit fram riktlinjer som ännu inte antagits. Dessa överensstämmer i stor utsträckning med Länsstyrelsen i Norrbottens riktlinjer.

Under mål och riktlinjer kompletteras punkt 9 utifrån synpunkt.

Redaktionellt

Som bilaga till yttrande finns dokument med redaktionella synpunkter (exempelvis stavfel). Handlingarna har reviderats utifrån synpunkterna i bilagan. Yttrandet finns i sin helhet hos Nordmalings kommun.

Föreningar

Håknäs, Långed och Öre bygdegårdsföreningar samt Kråken-Tjäruskärs byaförening

Sammanfattande synpunkter

I huvudsak tycker vi att det är en väl genomarbetad översiktsplan där ni tagit till er en stor del av synpunkterna i vårt remissvar. En av våra viktigaste synpunkter var att vi saknade Håknäs som sekundärkärna vilket nu är tillagt men vi saknar Håknäs som rubrik under uppräknings av sekundärkärnor under avsnittet ANVÄNDNING, rubriken på sid 56 "Övriga tätorter och småorter" där övriga sekundärkärnor finns med.

Textförslag:

Håknäs är utpekad som sekundärkärna i utvecklingsstrategin och är en ort där kommunen ska prioritera att upprätthålla service. I Håknäs finns bostäder, förskola, skola, fritidshem och ett flertal småföretagare i närområdet. Nya bostäder stärker underlaget för service och kollektivtrafik.

Avsikt

Oförändrad användning med möjlighet till utveckling av bebyggelsemiljö och utbud av offentlig och kommersiell service.

Vägledning

I Håknäs ska det finnas möjlighet att bygga inom befintlig bebyggelsestruktur. Bebyggelse får användas till bostäder, vård, handel och utbildning. Ny bebyggelse ska anslutas till kommunalt vatten och anpassas i skala till befintlig

Kommentar: Planhandlingarna kompletteras enligt ovanstående förslag.

ÄNDRINGAR EFTER GRANSKNING

Nedan redovisas ändringar av planhandlingarna som inte enbart är av redaktionell karaktär och som har föranletts av de yttranden och synpunkter som inkommit under granskningen.

- Planhandlingarna har förtydligats så att det framgår att syftet med att konsultera byggnadsantikvarisk expertis är att undvika negativ påverkan på kulturmiljöer av riksintresse och att ny bebyggelse i Olofsfors inte får leda till negativ påverkan.
- Planhandlingarna har förtydligats så att det framgår att negativ påverkan på rennäringens bedrivande ska undvikas.
- Planhandlingarna har förtydligats så att det framgår att planering i exploateringsområden i Nordmalings centralort ska föregås av bedömning av potentiell påverkan på vattenförekomster.
- Planhandlingarna har förtydligats så att det framgår att översvänningsrisker i anslutning till Prästbäcken ska uppmärksammas i den fortsatta planeringen.
- Planhandlingarna har förtydligats så att det framgår att täkter inte ska etableras i närheten av sammahållen bebyggelse.
- Planhandlingarna har kompletterats med information om att det finns potentiellt förorenade områden på Notholmen och i Olofsfors.
- Planhandlingarna har kompletteras med text om att påverkan på rennäringen även utanför områden av riksintresse ska bedömas vid framtida exploatering och planering. Planhandlingarna förtydligas även så att det framgår att täkter kan hamna i konflikt med rennäringen.
- Planhandlingarna ändras så att det framgår att åtgärder och anläggningar som kan användas för besöksändamål och bostäder ska kunna prövas i Olofsfors istället för att det som tidigare står att de ska tillåtas.
- Planhandlingar kompletteras för att innefatta Bergsjöberget som blev naturreservat i februari 2018.
- Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras så att det framgår att det är äldre lagstiftning och föreskrifter för miljöbedömningar som gäller för denna översiktsplan.
- Planhandlingarna ändras så att område norr och väster om område av riksintresse för kulturmiljövård i Olofsfors ingår i område för utveckling av besöksnäringen där även bostäder ska kunna prövas. Område öster om väg 353 och norr om väg E4 pekas ut som utredningsområde för bostäder. Planhandlingarna kompletteras så att det framgår att situationen för oskyddade trafikanter längs väg 353 till Olofsfors och ridskolan ska uppmärksammas och att utbyggnad av gång- och cykelinfrastrukturen mellan dessa målpunkter är prioriterad.
- Text om gång- och cykeltrafik kompletteras med att även tillgängligheten i gång- och cykelvägnätet för personer med funktionsnedsättning ska inventeras.
- Text om biltrafik kompletteras med att byvägarnas standard ska ses över.
- Håknäs har lagts till i avsnittet "*Övriga tätorter och småorter*".

Utöver ovanstående ändringar så har även formalia, disposition och andra redaktionella ändringar av planhandlingarna gjorts.